

Szkolenie Osiedlowych Komisji Wyborczych w wyborach do rad osiedli 28 września 2025 r.

Rafał Miszczuk

Szczecin, 22/23 września 2025 r.

Wyrok

Naczelnego Sądu Administracyjnego

z dnia 2 sierpnia 2023 r.

III OSK 2032/22

Wadliwość uchwały w przedmiocie nadania statutu dzielnicy

Braku wyraźnej podstawy prawnej dla rady gminy do ustalenia diet dla członków komisji wyborczych działających w wyborach do organów jednostki pomocniczej.

W dniu 28 września w NIEDZIELE, o godz. 08:00 co najmniej 1/2 składu komisji (w tym przewodniczący lub zastępca) spotyka się w lokalu wyborczym.

Komisja odbiera od konwojenta materiały wyborcze:

- karty do głosowania
- spis wyborców
- nakładki anonimizujące
- materiały biurowe

Potwierdzenia odbioru kart wyborczych dokonuje się na piśmie. Jeden egz. protokołu odbioru otrzymuje przewodniczący komisji a drugi osoba przywożąca materiały.

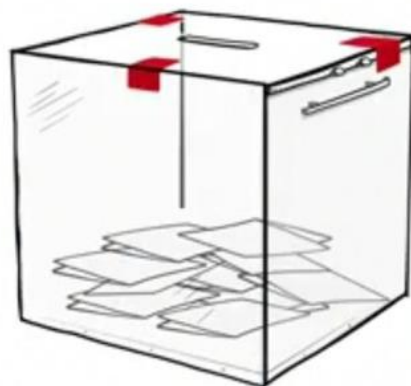
Przed rozpoczęciem głosowania komisja przelicza i ostemplowuje karty do głosowania w oznaczonym miejscu. Po przeliczeniu kart, ich ilość wpisuje się do protokołu.

Komisja dokonuje komisyjnego zamknięcia urny wyborczej (do zakończenia głosowania, tj. do godz. 20:00 urny nie wolno otwierać), wywiesza w lokalu wyborczym obwieszczenia o granicach osiedla, kandydatach, informacje o sposobie głosowania oraz informację nt. składu komisji.

GŁOSOWANIE – 28 września 2025

09:00 – 20:00

Punktualnie o godz. 9.00 komisja otwiera lokal wyborczy. Od chwili rozpoczęcia głosowania do czasu jego zakończenia komisja wykonuje swoje zadania w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 1/2 jej pełnego składu, w tym przewodniczący OKW lub jego zastępca.

Członkowie komisji są obowiązani nosić identyfikatory z imieniem i nazwiskiem oraz funkcją pełnioną w komisji. Identyfikatory znajdują się w materiałach wyborczych dostarczonych komisji.

W przypadku gdy liczba wydanych do głosowania kart przekroczy 75% liczby otrzymanych przez komisję kart, przewodniczący komisji obowiązany jest powiadomić o tym fakcie Miejską Komisją Wyborczą
(na nr tel. podany na kolorowej kartce dołączonej do materiałów wyborczych).

Frekwencja w wyborach do rad osiedli w 2019 roku wyniosła – 9,54 %

Frekwencja w wyborach Prezydenta RP w 2025 wyniosła w Szczecinie – 74,59 %

Różnica – 64,05 pp.

Osiedlowe Komisje Wyborcze

- 53 obwody głosowania
- 318 członków Osiedlowych Komisji Wyborczych
- W 30 Komisjach nie ustala się wyniku wyborów, robi to Miejska Komisja Wyborcza

Obsługa Osiedlowych Komisji Wyborczych

Urząd Miasta Szczecin
pl. Armii Krajowej 1
wejście od sali ślubów

Lokal wyborczy

W lokalu wyborczym powinny znajdować się:

1. godło Rzeczypospolitej Polskiej (w miejscu widocznym dla wyborców);
2. urna wyborcza wykonana z przezroczystego materiału,
3. pomieszczenia lub osłony zapewniające tajność głosowania, tj. łatwo dostępne miejsca umożliwiające każdemu wyborcy nieskrępowane zapoznanie się z kartami do głosowania oraz ich wypełnienie w sposób niewidoczny dla innych osób, w takiej liczbie, aby zapewnić sprawny jego przebieg.

Brak kabin do głosowania.

Lokal wyborczy

Na widocznym miejscu w lokalu wywiesza się urzędowe obwieszczenia i informacje - zostaną dostarczone **W NIEDZIEŁĘ**.

- **Obwieszczenie o kandydatach i obwodach głosowania**
- **Skład OKW**
- **Informacja o sposobie głosowania**

Obwieszczenia i informacje powinny być dodatkowo umieszczone na wysokości umożliwiającej ich odczytanie przez wyborców o ograniczonej sprawności ruchowej.

Lokal wyborczy

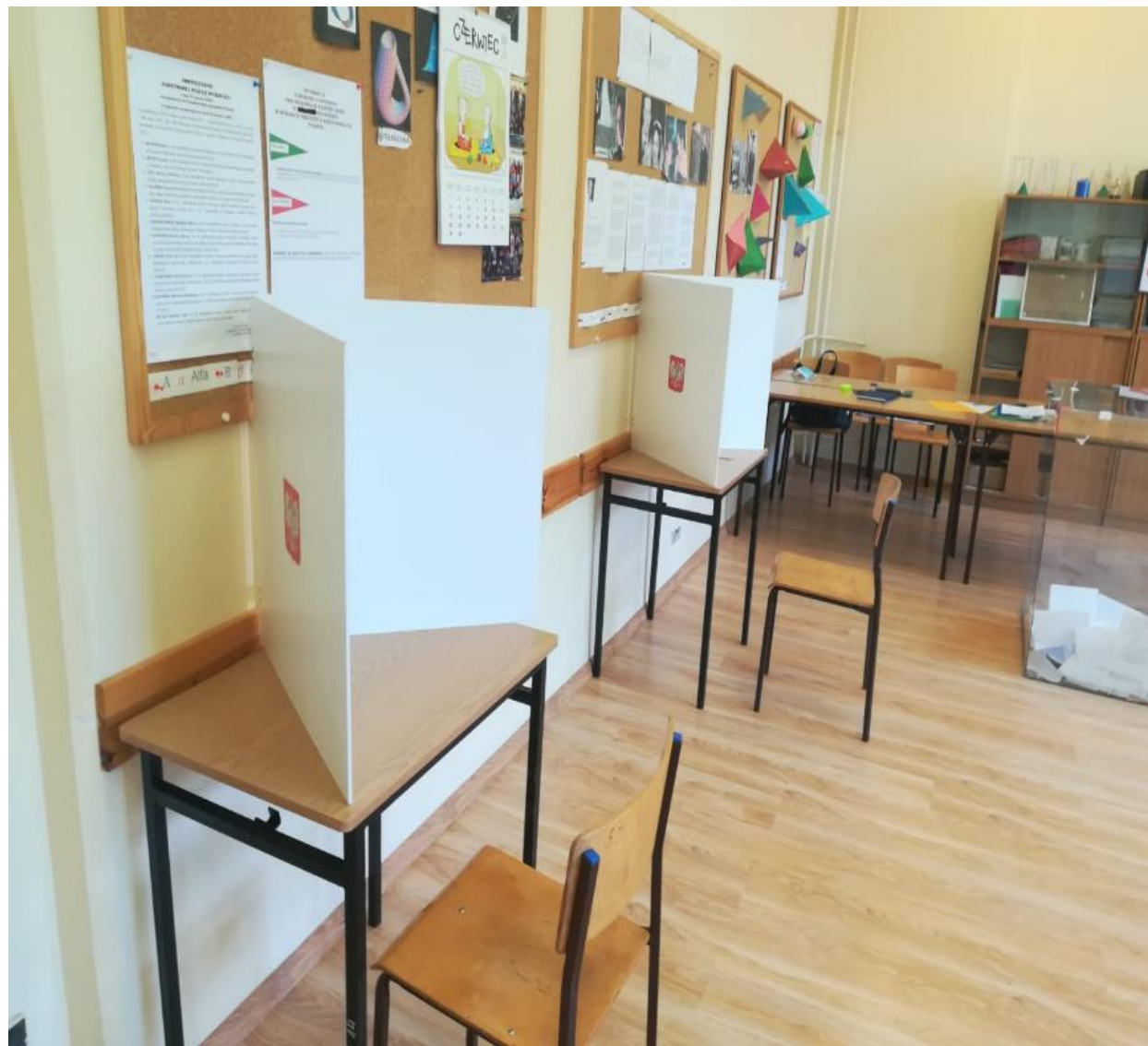
W lokalu wyborczym oraz na terenie budynku (wewnątrz i na zewnątrz), w którym mieści się ten lokal, nie mogą być umieszczone hasła, napisy lub ulotki oraz inne materiały agitacyjne.

Kontroli w tym zakresie komisja dokonuje bezpośrednio przed rozpoczęciem głosowania, a także – w razie potrzeby – w trakcie głosowania. W razie umieszczenia takich materiałów komisja usuwa je. W przypadku gdyby usunięcie ich przez komisję we własnym zakresie nie będzie możliwe, zwraca się ona o pomoc do wójta.

Lokal wyborczy

Materiały agitacyjne umieszczone zgodnie z prawem w pobliżu terenu budynku, w którym znajduje się lokal wyborczy, np.: bezpośrednio przed wejściem na teren budynku, w którym mieści się lokal, lub w bezpośrednim sąsiedztwie, lecz poza jego terenem, nie naruszają przepisów Kodeksu wyborczego oraz ustawy i nie mogą być usuwane przez członków komisji.

W WYBORACH DO RAD OSIEDLI NIE MA:

- ❖ MEŻÓW ZAUFANIA
- ❖ OBSERWATORÓW SPOŁECZNYCH

DZIENNIKARZE

mają obowiązek zgłoszenia obecności przewodniczącemu OKW oraz stosowanie się do zarządzeń mających na celu zapewnienie powagi i tajności głosowania.

Obowiązuje zakaz przeprowadzania wywiadów w lokalu, w którym odbywa się głosowanie.

Po uzyskaniu zgody przewodniczącego OKW oraz osób, których wizerunek jest utrwalany, w tym członków komisji, dopuszczalne jest sfilmowanie i sfotografowanie momentu oddania głosu.

NAZWA
podtytuł pisma

LEGITYMACJA PRASOWA
nr/.....

Zaświadczam, że Pan/i
.....
legitymująca/y się dowodem osobistym
nr
.....
wydanym przez
.....
jest redaktorem miesięcznika kulturalnego
NAZWA

Proszę o okazanie pomocy przy
zbieraniu dla nas materiałów prasowych.

Xawery Ygerkowski
redaktor naczelny

legitymacja ważna do końcar

GŁOSOWANIE

OKW sprawdza tożsamość wyborcy (w sposób minimalizujący ryzyko ujawnienia danych osobowych wyborcy osobom trzecim) na podstawie dowodu osobistego lub każdego innego dokumentu ze zdjęciem, pod warunkiem że ustalenie tożsamości wyborcy na jego podstawie nie budzi wątpliwości. Wyborca może zatem okazać komisji dowolny dokument ze zdjęciem (np. paszport, prawo jazdy, legitymacja studencka), w tym również dokument, który utracił ważność, pod warunkiem że ustalenie tożsamości na jego podstawie nie budzi wątpliwości. Komisja może potwierdzić tożsamość wyborcy także na podstawie aplikacji mObywatel;

Bez kodu QR

GŁOSOWANIE

- brak głosowania korespondencyjnego
- brak głosowania przez pełnomocnika
- brak zaświadczeń

Wyborcy wydaje się **jedną kartę do głosowania**. Przy wydawaniu kart do głosowania komisja sprawdza, czy są one ostemplowane jej pieczęcią.

Ponadto komisja zwraca uwagę, by wyborca potwierdził własnoręcznym podpisem, w przeznaczony na to rubryce spisu wyborców, fakt otrzymania karty do głosowania. Dopóki wyborca nie potwierdzi własnoręcznym podpisem odbioru karty do głosowania, komisja jej nie wydaje.

Jedynie w przypadku gdy wyborca okaże komisji dokument potwierdzający, że jest osobą niepełnosprawną o znacznym lub umiarkowanym stopniu i nie może w związku z tym potwierdzić otrzymania karty do głosowania, członek komisji wydaje wyborcy kartę do głosowania, a w rubryce „Uwagi” stwierdza fakt wydania karty do głosowania oraz przyczynę braku podpisu osoby otrzymującej kartę do głosowania, parafując adnotację wspólnie z przewodniczącym komisji lub jego zastępcą.

Przy czynności potwierdzania przez wyborców otrzymania karty do głosowania trzeba koniecznie zwrócić szczególną uwagę, by podpisy składane były w miejscach (w linii) odpowiadających ich nazwiskom. Możliwe jest składanie podpisu bez odwracania spisu.

W przypadku gdy komisja zauważy, że osoba podpisała się w linii przy nazwisku innego wyborcy, wskazuje tej osobie właściwe miejsce w spisie do złożenia podpisu, a podpis złożony w niewłaściwym miejscu skreśla. Skreślenie opatruje się adnotacją „podpis w nieprawidłowym miejscu” i parafami członka komisji oraz przewodniczącego komisji lub jego zastępcy.

W przypadku gdy w rubryce spisu wyborców w linii przy nazwisku wyborcy, który żąda wydania karty do głosowania, znajduje się już podpis potwierdzający jej odbiór, a komisja nie ma wiedzy, że powstał on w wyniku omyłki, komisja odmawia wydania karty do głosowania.

KOMISJA ODMAWIA PONOWNEGO WYDANIA KARTY DO GŁOSOWANIA niezależnie od przyczyn tego żądania (np. z powodu pomyłkowego wypełnienia karty, zniszczenia jej itp.).

NA WNIOSEK WYBORCY KOMISJA JEST OBOWIĄZANA WYJAŚNIĆ MU SPOSÓB GŁOSOWANIA w wyborach, a także warunki ważności głosu, zgodnie z informacją umieszczoną na karcie do głosowania. Wyjaśnienie to nie może zawierać elementów agitacyjnych.

NIEDOPUSZCZALNE JEST GŁOSOWANIE ZA CZŁONKA RODZINY LUB ZA INNĄ OSOBĘ.

Zakaz ten nie dotyczy osób posiadających pełnomocnictwo do głosowania.

Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać w głosowaniu inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter. Nie może ona polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tego wyborcy.

Dopuszczalne jest, aby na życzenie wyborcy niepełnosprawnego w miejscu zapewniającym tajność głosowania przebywała osoba udzielająca pomocy. **Pomocy w głosowaniu nie może udzielać członek komisji.**

Osobie omyłkowo pominiętej w spisie, jeżeli dział ewidencji ludności urzędu gminy, na żądanie komisji, potwierdzi telefonicznie, że pominięcie jest wynikiem pomyłki powstałej przy sporządzaniu spisu.

Członek komisji, który otrzymał potwierdzenie z urzędu gminy, dopisując wyborcę na dodatkowym formularzu spisu, musi za każdym razem w rubryce „Uwagi” umieścić swoją parafę.

Poza tym członek komisji sporządza dopisując taką osobę na dodatkowym arkuszu informację z której musi wynikać, że dopisany wyborca nie został ujęty w spisie wyborców z powodu omyłki, a także iż zostało to potwierdzone w dziale ewidencji ludności danej gminy. W notatce podaje się m.in. imię i nazwisko pracownika urzędu gminy potwierdzającego omyłkę oraz godzinę tego zdarzenia.

Głosowania nie można przerywać chyba, że w wyniku nadzwyczajnych wydarzeń zostanie ono uniemożliwione, wówczas komisja telefonicznie kontaktuje się z pracownikiem urzędu (telefon z kolorowej kartki).

Punktualnie o godz. 20.00 komisja zamyka lokal wyborczy.

Osobom przybyłym do lokalu przed godziną 20.00 należy umożliwić oddanie głosu.

PODANIE FREKWENCJI - godz. 15:00

Osoba funkcyjna, Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący, telefonicznie lub za pomocą SMS-a zgłasza:

- ❖ liczbę osób uprawnionych do głosowania
- ❖ liczbę osób, którym wydano karty do głosowania

USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA.

Po zamknięciu lokalu i po zakończeniu głosowania Komisja w możliwie pełnym składzie przystępuje do ustalania wyników głosowania.

Czynności związane z ustaleniem wyników głosowania i sporządzeniem protokołu głosowania Komisja wykonuje wspólnie (wszyscy obecni członkowie). Niedopuszczalne jest tworzenie z członków Komisji grup roboczych, które wykonywałyby oddzielnie czynności po zakończeniu głosowania.

W pierwszej kolejności Komisja ustala:

- ❖ ilość niewykorzystanych kart do głosowania,
- ❖ ilość kart do głosowania wydanych wyborcom,
- ❖ ilość wyborców, którzy wzięli udział w głosowaniu (ilość podpisów w spisie wyborców),
- ❖ ilość oddanych głosów ważnych (głos ważny jest wtedy, gdy Wyborca głosuje na określonych kandydatów, stawiając na karcie do głosowania znak "x" (co najmniej dwie przecinające się linie w obrębie kratki) w kratce z lewej strony obok nazwisk najwyżej tylu kandydatów, ile wynosi 1/3 statutowego składu Rady,
- ❖ ilość oddanych głosów nieważnych - na karcie do głosowania postawiono znak "x" (co najmniej dwie przecinające się linie w obrębie kratki) w kratce z lewej strony obok nazwisk więcej niż 1/3 statutowego składu Rady lub nie postawiono znaku "x" w kratce z lewej strony obok nazwiska żadnego kandydata),
- ❖ ilość kart nieważnych (inne niż urzędowo ustalone lub nieopatrzone pieczęcią komisji).

Dla **Rad Osiedli Pogodno i Gumieńce** 1/3 statutowego składu rady wynosi - **7**,

dla pozostałych rad - **5**.

Po obliczeniu wyników głosowania komisja sporządza **protokół w dwóch egzemplarzach**. Protokół podpisują i parafują każdą ze stron wszystkie osoby wchodzące w skład Osiedlowej Komisji Wyborczej, obecne przy jego sporządzaniu.

Wykonywanie czynności komisji w zakresie ustalenia wyników głosowania powinno zostać tak zorganizowane, by każdy z członków komisji widział karty do głosowania i mógł dokonać ich oceny i aby nie prowadziło do utrudniania, opóźniania lub paraliżowania pracy komisji.

Jeden egzemplarz protokołu z wynikami wywiesza do publicznej wiadomości w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych i widocznym po zamknięciu lokalu wyborczego (drzwi, okno).

Poza przypadkami nadzwyczajnych wydarzeń (np. katastrofa budowlana dotycząca budynku, w którym znajduje się lokal wyborczy) komisja nie może opuścić lokalu wyborczego przed wywieszeniem kopii protokołu głosowania.

Oryginał protokołu Komisja umieszcza w kopercie, opieczetowuje i dostarcza do siedziby Miejskiej Komisji Wyborczej.

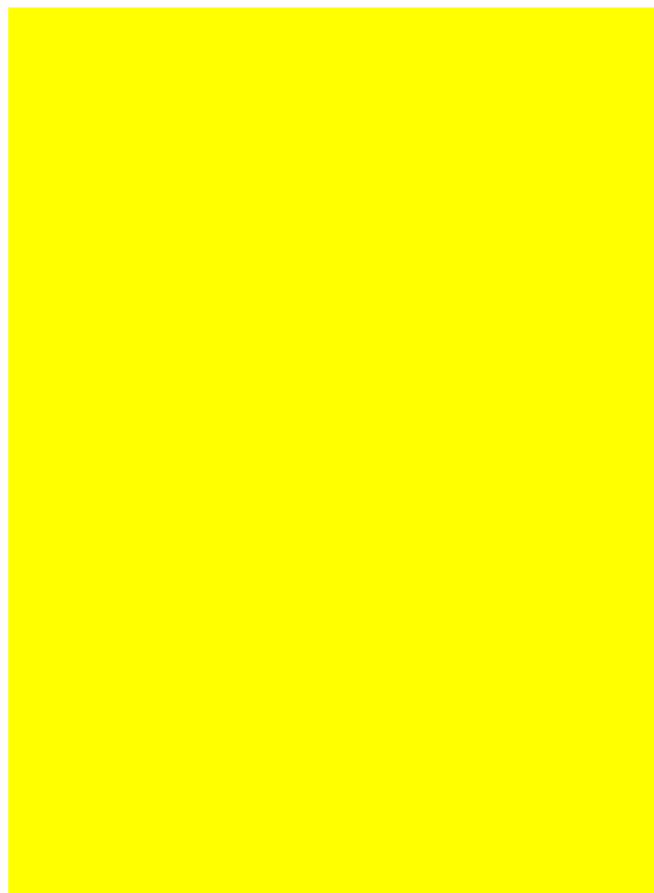
Urząd Miasta Szczecin pl. Armii Krajowej 1.

Oprócz protokołu przewodniczący dostarcza:

- ❖ pieczęć komisji,
- ❖ karty do głosowania wykorzystane i niewykorzystane (karty zapakowane są w worku w osobne pakiety)
- ❖ spis wyborców
- ❖ nakładki anonimizujące na spis

Na kartce w kolorze żółtym członkowie Komisji otrzymają instrukcje dotyczące pakowania wszystkich materiałów wyborczych

29 CZERWCA 2021 R.

Na kartce w kolorze zielonym
członkowie Komisji otrzymają wszystkie
telefony kontaktowe w tym do:

- ❖ podawania frekwencji
- ❖ ewidencji ludności
- ❖ zespołu wyborczego
- ❖ służb porządkowych

<https://kalkulator-ro.um.szczecin.pl>

